¶ Lectura Juris utriusque interpretis fidelissimi Domini
Petri de Ancharano super secundo decretalium cum addi
tionibus summarijs et numeris.

1 ¶ Judicium dicitur esse multiplex.
2 Judiciorum aliud est spirituale aliud tēporale.
3 Judiciorū aliud universale aliud generale.
4 Judicium habet .xv. significata.

9 Judicem eligens si plures habet: amplius variare non potest
10 Contumacia est interpretanda ad preiudicium cōtumacis.
11 Promissor precise ad factū precise cogi non potest.
12 Locus est pars contractus sicut dies.
13 Contumax in uno articulo non censetur in alio.

¶ De iudicijs. Rubrica.

Continuatur

Rubrica nostra ad preceden
tia in hunc modū. Dictū est
s. de preparatorijs iudicio
sequitur modo videre de ipsis
iudicijs. simil em cōtinuatio
nem faciunt legiste. C. eo tit.
¶ Sup rubrica querit Jo.
an. quare dicit de iudicijs in
plurali. dicit ipse. qd ideo quia
a multiplex est iudicium[a]. nam
aliud criminale. de quo. j. eo. at si clerici. et c. cū non ab homi
ne. aliud civile. j. eo. ceterū. et c. quia vbi. Rursus omne civile vel
criminale: aliud ordinariū vt. j. examinata. aliud extraordina
2 riū. j. eo. nouit. ¶ † Item aliud spirituale. vt. c. exhibita. aliud
3 temporale. s. e. venerabilis. aliud mixtū. j. eo. quanto. ¶ † Itē
iudiciorum aliud universale: aliud generale: aliud singulare.
de quibus plene. j. de lib. ob. c. ij. et in spe. eo. titu. per totū. hac
ergo ratione. s. quia multiplex est: loquntur iuris auctores in plu
rali. ¶ Secundo querit de significatione huius verbi iudiciū
b [b] dicit quia habet .xv. significationes: quas ponit Jo. mo. hoc
4 eo. tit. lib. vj. in rubrica. et in regula. in iudicijs. eo. tit. ¶ Quo
ad presentē tractatum debemus assumere iuxta causam fina
lem propositi operis. de qua supra in prima cōstitutione gre
goriana. s. iurgantiū cōtrouersie terminent. posset opponi cō
tra illā cōtinuationē rubrice: inquantū premittit titulū gñalē
de iudicijs: et subiungit titulos spāles. videtur em̄ congruen
tius quia species sint partes iudiciorum debēt precedere suū ge
nus. quia per specierū cognitionem facilius deuenimus in co
gnitionē generis econtra. vt pz hoc ex ordinatiōe. ff. vbi tituli spe
ciales de singulis officijs lib. i. et subsequitur in. ij. lib. de iurisd.
omniū iudi. ¶ Itē in codice primo ponit ti. de legatis. et tit.
de fideicom. et subiungit. cōia de lega. p hoc. l. si seru[9]. §. inquit
leg. ff. ad. l. aquil. et pz. j. de reg. iur. et. ff. de reg. iur. Scdo nō
videt sienda vis in hoc precedat species sine genus. Nā et. ff. pre
mittit rubrica de act. et obli. et subsequunt rubrice spāles de
verb. obli. de duobus reis. de stipu. seruo. de fideius. ¶ Et sic
similiter premittitur rubrica de pu. iudi. Et subiungit rubri
cas speciales de adul. et sicca. de parri. et de falsis. et simi. vel dic
quia cum tractandū est de genere: et de eius speciebus: sic de to
to universali: et de partibus subiectis: cognitio specierum de
precedere. Sz cum tractandū est de cognitione unius totius
integralis: qd habet ptes specificas integrales: vt est iudiciū
cuius ptes nō dico speciales sunt litis cōtestatio. libelli obla
tio. iudicis competentis aditio. et similia aptius situatur pri
mo ipsuz totū integrale: quam eius ptes. et hoc pz. C. de iudicijs
quē titu. premittit legislator. ¶ Etiā subiungit rubricas de
partibus iudiciorum. vbi debeat agitari: quo tempore: et quo
ordine: sive quomodo. vt pz ibi in tit. seqnē. et hanc cōsidera
tionem vide per bar. in. l. qui vsumfruc. ff. de verb. ob. vbi exē
pla per eum. et de verb. signi. l. recte dicimus. per glo. habetur
de materia huius rubrice in dec. ij. q. i. et. i. q. iiij. et. xiiij. q. i. et. v. q.
vij. xvj. q. ij. xxx. q. vltī. §. his ita. vsqz ad fi. etiā repetitur in. vj.
et cle. cui cōcordat. de offi. dele. c. cōsuluit. qui si sint legiti. cum
de elec. indēnitatibus. §. si vero. lib. vj. de here. c. j. in prin. et de
immunita. eccle. decet. vbi nō valet seculare iudicium factum
in ecclesia.

¶ Ista est sub
tilis conti
nuatio Ru
brice.

a ¶ Multi
plex est iu
dicium. Ad
de gl. in. c.
qm̄ contra
falsam in ver
bo extraor
dinarie de
phat. gl. in
c. dilectus
6 sen. exco.
in. l. cū fili
ussami. ff. si
cer. peta.

b ¶ Verbi iu
diciū. Adde
Card. zab.
hic in prin.
et gl. in. l. si
procuratorē
absentē. ff.
de procura.
Innoc. in. c.
quintaual
lis de iure
iurando.

1 ¶ Penitere nō potest q iudicē nō declinare pollicitus est
2 Citatio nuntij non precedente commissione iudicis non valet
3 Episcopus coram concilio conueniri et deuenire tenetur.
4 Judex potest interrogare partes in ipso litis exordio.
5 Contumax per iudicem excommunicari potest.
6 Excommunicatus absolui non debet nisi satisfaciat.
7 Pena infligenda per contumaciam an possit infligi sine alia
citatione.
8 Judex potest interdicere cōtumaci communionem hominum

1 ¶ Equo voluit de eo. † Qui pmisit nō declinare iudices
penitere nō potest. vel aliter iuris remedijs cogi
tur quis subire iudicium: cui voluntarie se subie
cit nec poterit variare. hoc dicit. primo ponit facti narratio.
secundo contumacis punitio. tertio iniuste petitionis repul
sio. secunda ibi: placuit. tertia: ibi nam adimi. ¶ Primo nota
secundū vin. quia nullus debet proponere. nisi audiant cōcessa.
vt patet ibi petijsset eū et c. ordinem em̄ in auditiōe oīm debet
iudex obseruare. vt oīa desyderia audiant. vt in. l. nec quicquā
§. obseruare. de offi. procons. et lega. ¶ Secundo ex hoc etiā
2 verbo no. quia ad requisitionē iudicis aduersarius est citādus: †
vñ citatio nuntij nō pcedēte iudicis cōmissiōe nō valet. vt no.
3 ex. in. l. nemine. C. de exh. et trans. reis. ¶ Tertio no. † quia epūs
pōt corā cōcilio cōueniri: et venire tenet. de hoc cōcilio puin
ciali hr. xviij. dist. epūs ad synodū. quia totū. pōt etiā cōueniri co
rā metropolitano. vt. c. decreuimus. x. q. i. et vide qd de isto cō
cilio no. etiā in. c. in lateran. j. de prebēdis et c. ¶ Quarto no. quia
4 iudex siue cōcilium interrogauit eum an vellet experiri. † et sic
pōt iudex interrogare ptes in ipso litis exordio: similiter in
medio: et in fine. et quotiens sibi visum fuerit. vt in. c. cum ioan
nes. de fide instru. ¶ Similiter testes et aduocatos vt in. l. re
peti. et per totū tit. ff. de questi. et. l. prox. ff. de his que in testa.
dele. ¶ Undecim casus in quibus potest iudex interrogare
vide in. l. i. ff. de inter. ac. et etiā extra illos casus vbicū equi
tas eum mouerit. vt in. l. vbicumqz. eodem titu. ¶ Quinto no
5 ta. † quia contumax pōt per iudicē excōmunicari. et ista est ppria
pena cōtumacis. Sed excōicatio q p alio debito nō est feren
da. c. i. de senten. excō. ¶ Alia etiā remedia sunt prodita cōtra
cōtumacem: vt in. c. calūniam. et ibi not. j. de penis. et. ff. si quis
ius di. nō ob. l. j. vt. lit. nō cōte. c. qm̄ frequēter. §. fi. ¶ Sexto
6 not. † qd nō debet excommunicatus absolui: nisi satisfaciat.
satisfacere ergo deꝫ postea absolui. ergo satisfactio nō ope
ratur absolutionem. de quo. j. dicam. que autē satisfactio de
bet esse ista: dicam post glo. ¶ Septimo no. qd cōtumacia: et
etiā excommunicatio propter eam subsecuta: nō priuat cōtu
macem et excommunicatum beneficio. interim vero prima ex
cōmunicatione durante redditus ecclesiastici sibi subtrahunt
de quo dic vt. j. de appel. pastoralis. ¶ Octauo not. et collige
7 † quod pena que infligitur ratione contumacie: potest infligi
sine alia citatione circa qd vide qd not. bar. in. l. iij. §. fi. ad diez
ff. de resti. mili. ille enim. §. facit quod noua citatio requiratur
et. l. post edictum. de iud. licet glo. ibi exponat debet. i. potest
bar. ita dixit. quedam est pena contumacie: que respicit proces
sum super quo contumacia est admissa. puta quod contra cō
tumacem ferat sententia: vel perueniatur ad primum et secun
dum decretum. et tunc nō requiritur noua citatio. ¶ Quedā
est pena que ipsum processum non respicit: sed extrinsecus
venit. vt si per contumaciam vellet iudex aliquem in certam
quantitatem condemnare: vel remouere ab officio. et tunc re
quiritur noua citatio cum prefixione termini infra quem do
ceat de sua exculpatione vt. dicto. §. si ad diem. facit. ff. vbi pu.
8 edu. de. l. penul. ¶ Nono nota. quod † iudex potest interdice
re contumaci cōmunionē hominum. ¶ Similiter quandoqz
interdicit exercitium certe artis: vt aduocationis. vel conuer
sationem in certo loco. vt. l. moris. ff. de penis. facit. l. j. §. fi. qs
dus oi. non ob. ¶ Venio ad op. et primo op. videtur quod iu
ris lator vtatur hic mala latinitate. cum dicit. quem ec. cōtra
l. plautius. ff. de auro et argen. leg. et. c. ad audientiam. §. de re
scrip. ¶ So. dicit gl. i. ponitur casus pro casu: et adducit simi
lia. cui adde. §. de sacra vnctio. c. vno. circa prin. et Jo. xiiij. c.
ibi sermonē quē audistis nō est meus et c. ¶ Similiter tps p
tempore vt not. in. l. si possidentem. C. de his qui nota. infa.
¶ Secūdo opp. dicitur hic quia fuit interrogatus: an vellet liti
gare. et sic innuit. quia in eius arbitrio erat: vellet cū eo litigare:
vel non. Cōtra hoc oppo. et videtur quia inuitus esset cogend[9].
quia iudicium redditur in inuitū. vt. l. inter stipulantē. §. i. de
verbo. obli. ¶ Sol. glo. ij. soluit duob[9] modis. primo. quia fuit
ex superabundāti. cum inuitus posset cogi. vt in Jno. ¶ Vel
c fuit interrogatus ne posset postea synodum[c] recusare. vbi se
mel placuisset sibi subire iudiciū corā ea. vt. c. inter monaste.
de re iudi. et. iij. q. iij. offeratur. Istā Jo. glo. reprobat. quia ratio
ne suspitiōis non pōt tota synodus recusari. Jo. an. reprobat

¶ Casus in q
bus iudex
interroga
re potest.

¶ Opponit
in contra
rium.

c ¶ Synodū
In synodo
q sint iudi
ces vide. j.
§ lite. obl.
c. i. vj. nota
bili.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

eti.c.c.vt debitus. quod eſt verum niſi ante iter arreptuʒ pre-
uentus fuiſſet per ordinarium vel delegatum. de fo. compe. c.
℞ ℭ Ponit queſtione. ℞ 2 propoſuiſti. ℭ Quero ſ an illa dec. debeat intelligi indiſtincte
de omnibus peregrinātibus glo intelligit de his qui vadunt
cauſa peregrinationis ⁊ de his qui viſitāt limina apoſtolorū
⁊ ſis ab. tūc peregrinatio cēſebitur illaʒ quādo accepit publi
ce in eccleſia baculum ⁊ peram. ⁊ ſtetit per tempus peregrinā
tibus deputatū. Sed Inno. intelligit aliquantulū plus lar-
ge hoc eſt de quolibet qui accedit ex cauſa neceſſaria vt pro ap
pellatione proſequenda vel oppoſitiōe vitanda. ij. q. ij. oīs op
preſſus. ⁊ tribus. c. ſi. quo caſu habet locū etiā ius renocandi
pomū. vt. S. de fo. cōpe. c. ſi. tū hoc caſu de honeſtate petēda eſt
licētia prelati: ſine qua clerico peregrinare nō licet. etiā ſi hoc
exigat vtilitas accedētis. j. de voto. magne ho. latiſſime intel-
ligit hoc verbum peregrinātibus vt ſonat: ⁊ qualitercūq; ac-
cedat vt poſt iter arreptū fiat reſtitutio de qua in tex. ⁊ de iſta
forma poſt iter arreptū ec. dic vt. j. de reb⁹ ec. non alie. c. epi in
glo. ſumitur hic ad ſi.

ℭ De confirmatione vtili vel inutili. Rubrica.

ℭ Viſo de his que ſuſpenduntur app. remedio: ſubdimittit
de his que minuātur appellationis preſidio. cōueniit Rubri-
ce de conſti. cum acceſſiſſent. ⁊. c. ex parte. ⁊ de conce. preben. c.
quia diuerſitatē: ⁊ de forma confirmationis ⁊ caſus quibus
ſm ſtylum curie non pantur vide in ſpec. de reſcrip. preſenta.
§. ratione forme. §. ſequitur videre.

1 Iudex inferior nō cognoſcit de re ſciēter cōfirmata per pa-
pā: niſi tempore cōfirmationis res eſſet litigioſa vel alias cō-
firmatio ſubreptitia.
2 Confirmatio quotuplex ſit. Et q̄s ſit eius effectus nu. 5
3 Confirmatio ſententie que tranſiuit in rem iudicatam an poſ
ſit peti.
4 Confirmatio ſentētie que eſt nulla peti poteſt.

℞ Ponit queſtiones. 1 Si quis. † De re ſcienter confirmata
per papaʒ iudex inferior nō
cognoſcit: niſi tēpore ꝯfirmationis res eſſet
litigioſa vel cōfirmatio alias ſurreptitia. h.
d. cū. c. ſeq. Super quib⁹ ſcribit in eandē ma
teriam quā hoc ordine proſequere. ℭ Primo
℞ 2 quero † quotuplex eſt cōfirmatio. dic q̄ confirmatiōnū aliqua
tribuit multū iuris: vt in electiōe per quā quis cōſequit admi
niſtrandi facultatē. vt de elec. c. trāſmiſſam. ⁊. c. qualiter. aliqua
pari: vt illa que fit in forma cōi. vt. j. de ſe. va. c. illa ⁊. j. c. exami
nata. Aliqua ius vetus tm̄ declarat: ⁊ illud cōſolidat vt eſt cō
firmatio ſentētie ⁊ proceſſuū in iudicio habito: ꝯ̄ cōtra quos
non exponi poſſꝫ in iudicio fuerant cōfirmati. vt. S. de trāſ
ac. c. j. Et idē de actibus legitimis: vt eſt adoptio. ⁊ canoni-

a cio: vt eſt electio.ª ⁊ inſtitutio S. de procura. ex inſinuatione. a ℭ Electio.
Quedā ſunt actus qui dependent a primū voluntate: vt con- Confirma-
tractus. ⁊ an in iſtis iudicio confirmatio aliquid operetur: et tio electi fit
⁊ peti poſſet. tenet Inno. q̄ non hoſti. contra etiam parte in iudicio offi
3 nita. vt infra dicā. ℭ Secundo quero. † an poſſit peti confir- cio. doct. et
matio ſententie que trāſiuit in rem iudicatā. videtur q̄ nō. q̄ Ioā. an. in
ſuperuacue: ⁊ ſuperuacuis actibus nō eſt vtendum. vt. l. ſtip. c. j. vt lite pē
§. diuus. vt leg. no. ca. Itē cum habeat ſententiam pro ſe non dē. lib. vj. in
videtur ſibi prodita actio: ſicut nec poſſeſſori ſi non inquietat nouella bal
vel infamatur. vt. S. de iudi. c. examinata. Si eñ dicta ſentētia dus i. l. q ſe
eſt de ſe valida nō videtur: q̄ poſſit amplius validari ſicut qđ pulcrū. ō re
ruptum nō poteſt amplius rumpi. ⁊ quod ſemel meū eſt: am- lega. ſpecu.
plius fieri meū non poteſt nec debitum plus promitti. vt. l. nō de offi. oīm
⁊ ſi ſub conditione. §. poſt defectuʒ. ff. de iniuſto reſ. ⁊. l. q bis. iudi. §. j. ver
ff. de ver. oblig. ⁊. l. ſi creditori. ff. de le. j. ⁊ ſupra de fide inſtru. ſi. itē quan-
c. inter dilectos. ad fi. ⁊ hec iura cōcludant vbi prima ſentētia do petitur.
fuit valida. Si aūt fuit nulla: tūc nō vꝫ: q̄ cōfirmatio quidq̄
addat: ſine det ſibi maiorē vigorē. vt. j. c. examinata. Nā id qđ
nihil eſt confirmari non pōt. vt. S. de elec. c. auditis. Cōtrariū
4 tenet hic Inno. † videlicet q̄ pōt peti cōfirmatio ſentētie que
eſt nulla. hoc idē tenet bar. in. l. ſi expreſſim in fi. ff. de appella.
5 ℭ † Sed nūc queritur quis erit effectus. dic q̄ ſi ſentētia erat
nulla. quia lata a nō ſuo iudice ⁊ ille qui cōfirmat ex certa ſciē
tia iudex erat: prima ſententia roboratur. S. de tranſac. c. j. nec
de cetero poteſt inferior de ipſa cognoſcere. S. de re iudi. c. de
cetero. ⁊ hic vnde ſi archiepiſ cognoſcens de appellatione cō-
firmauit ſententiam ſi corā epo petatur executio non poterit
coram eo obijci. q̄ ſententia fuerit nulla q̄ ipſe de hoc cognoſ
cat: ſed ad ipm archiepm remittat. Ex iſta ergo cōfirmatione
facta cum cauſe cognitione dicta ſentētia vires ſumit: ſecus ſi
ſine cauſe cognitione ⁊ nō ex certa ſcientia facta eſſet. ⁊ ita loq
tur. c. examinata. j. eo. Ad predicta facit. l. adoptio nō iure fa-
cta. ff. de adop. ⁊. l. legitima. ff. de pac. vbi de materia cōfirma
tionis. Si aūt prima ſententia erat aliqua tūc etiā cōfirmatio
operatur effectuʒ: vt inferior de ipſius iuribus nō cognoſcat
vt hic. ⁊ reſponde ad cōtraria vt hic no. Inno.

ℭ Explicit lectura ſingularis ⁊ aurea dñi Petri de Ancha-
rano Bononienſis: Iuris Pontificij ac Ceſarei interpretis
acutiſſimi: ſuper ſecūdo decretalium cum additionibus: ſum
marijs ac numeris. Lugduni Ioānes de Iōuelle dictus Pi
ſton Anno a natiuitate dñi Milleſimoquingenteſimo vnde-
uigeſimo menſe Ianuario imprimebat.

Regiſtrum.

aa bb cc dd ee ff gg hh ij kk ll mm nn oo pp qq
rr ss tt. Oēs ſunt quaterniones excepto. tt quinternione.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA